

زندگی ام تنها ورزش بوده اس است

کوته از زندگی و خاطرات
علیرضا جهانبخش،
پیشکسوت ورزش مدارس
گفت و گو: ائلدار محمدزاده صدیق

گفت و گو
با پیشکسوتان

اشارة

از عمر علیرضا جهانبخش بیش از هفت دهه می‌گذرد و هنوز هم از تعلیم و تربیت دانش آموزان در درس ورزش خسته نشده است. زندگی او بهترین گواه بر ادعایش، یعنی عشق به ورزش است.

ایشان درباره عشق به ورزش می‌گوید: «من عاشق ورزش بودم و ورزش را با بدناسازی شروع کردم. در دوره دبیرستان به ورزش‌های فوتbal، والیبال و بهویژه شنا بسیار علاقه‌مند شدم. دانشسرای کشاورزی را به دانشسرای تربیت‌بدنی تبدیل کردم. چون رئیس آن یکی از قهرمان‌های دوومیدانی کشور بود و ورزشکارها را منتخب می‌کرد. بیش تر ما کار ورزشی می‌کردیم تا کشاورزی، در اصل آن جامبنا و پایه کار ماریخته شد و هیچ وقت از ورزش جدا نبودیم و حتی وقتی که معلم کشاورزی بودم، آن جا یک مدرسه ورزش درست کردم. تمام

زندگی من ورزش بوده است.»

در ادامه شرح مختصری از زندگی و خاطرات این پیشکسوت ورزش کشورمان می‌آید:

تولد و کودکی

متولد سال ۱۳۴۵ شهرستان دزفول هستم. از کودکی علاقه بسیاری به ورزش داشتم و اوقات فراغتم را به ورزش و بازی در محله می‌گذراندم. شنا در برکه و رودخانه‌ها و دوومیدانی تنها سرگرمی ایام کودکی من بود.

تحصیلات و علاقه‌مندی به ورزش

پس از اتمام دوره مقدماتی و متوسطه، در دانشسرای کشاورزی اهواز دو سال مشغول تحصیل شدم و پس از آن تا مقطع فوق دیپلم در مهرماه ۱۳۴۹ در کسوت معلم کشاورزی در یکی از روستاهای شهرستان خرم‌آباد، ده ماسور، مشغول به کار شدم. نزدیک پنج سال معلم کشاورزی بودم. در این مدت، از روی عشق و علاقه بسیاری که به ورزش داشتم، محیط دبستان را به باشگاهی ورزشی تبدیل کردم. با چسباندن دو تابلوی تخته سیاه به هم یک میز تنبیس رومیزی درست کردم و در حیاط مدرسه که از نظر آب و هوا بسیار عالی بود، یک بارفیکس و یک پارالل و وسایل بدناسازی راه انداختم. در آن محیط سرسیز و فضای عالی که خود به وجود آورده بودم، یک زمین والیبال و فوتbal نیز احداث کردم. هرگز فراموش نمی‌کنم کشاورزی همراه ورزش زندگی تازه‌ای به من بخشیده بود و شاید جزو بهترین دقایق عمرم محسوب می‌شد. بچه‌های روستا ضمن فراگرفتن کار کشاورزی، دامپروری و مرغداری بیش تر علاقه‌مند به ورزش شده بودند. همه‌روزه از ساعت ۱۵ الی ۱۸ به ورزش گروهی می‌پرداختیم. ناگفته

تحصیلات تكمیلی و اعزام به تهران

من بسیار مشتاق ادامه تحصیل بودم و چون دیپلم دانشسرای کشاورزی ناقص بود، برای ورود به دانشگاه نیاز به دیپلم کامل، یعنی دیپلم ادبی، ریاضی یا طبیعی بود و از آن جا که با طبیعت سروکار داشتم، دیپلم طبیعی را انتخاب کردم و بدون دبیر طی دو سال موفق به اخذ دیپلم طبیعی شدم. همان سال با تقاضای انتقال بنده به تهران موافقت شد و من در سال ۱۳۴۲ به عنوان معاون دبستان سعدی در ناحیه ۹ تهران مشغول شدم. در سال ۱۳۴۴، کنکور

دانشسرای عالی را دادم و در رشتة

تجربی قبول شدم، اما علاقه‌مندی شدید من به ورزش سبب شد تا پس از دو سال از تجربی به تربیت‌بدنی تغییر رشته بدهم که تعجب همگان از اساتید و کادر دانشگاه تا دانشجویان را برانگیخت، زیرا من در رشتة تجربی موفق بودم و از دانشجویان ممتاز دانشکده محسوب می‌شدم، اما تنها علاقه‌مندی من به ورزش سبب این تغییر رشتة شد.

پیش از همه، یک معلم ورزش باید اطلاعاتش به روز باشد و از اوضاع و احوال ورزش مملکت و ورزش دنیا آگاه باشد و بعد از آن اوضاع و احوال کلاس خودش را بداند و باید در بچه‌ها استعدادیابی کند

برگزیدن دبیری ورزش به عنوان حرفهٔ اصلی

علاقه‌مندی شدید من به ورزش و تحصیل در این رشتة سبب شد پس از اتمام تحصیلات به عنوان معلم ورزش دبستان سعدی و پس از اخذ لیسانس دبیر ورزش دبیرستان صورتگر و سپس دبیر ورزش دبیرستان محمد طاهر بهادری (حزب الله فعلی) باشم. در آن دبیرستان به کمک آقای تقی سماوات رئیس تربیت‌بدنی، که من همیشه به نیکی از ایشان یاد می‌کنم، تیم‌های صاحبانمی را به ورزش آموزشگاه‌ها تقدیم کردم و بسیاری از دانش آموزان به تیم ملی رسیدند. واقعاً دبیرستان بهادری یکی از افتخارات زندگی‌ام است.

ورزش‌های حرفه‌ای که به آن‌ها پرداختم

ورزش شنا را تا پایان پی گرفتم و مدرک درجه دو و درجه یک نجات غریق را گرفتم. ILC و مدارک بین‌المللی مهمی را نیز با گذراندن دوره‌ای در دانشکده وارویک انگلستان اخذ کردم. در مدت یک سال و طی آن دوره بهقدری توانایی از خود نشان داده بودم که مربی کلاس درجه سه انگلیسی‌ها

سال‌های خدمت به ورزش کشور

۲۴ این جانب در کل در وزارت آموزش و پرورش حدود سال؛ حدود ۱۰ سال در فدراسیون نجات غریق و حدود ۲۰ سال در دبیرستان کوثر به عنوان دبیر ورزش انجام وظیفه کرده‌ام.

شدم، به عنوان مربی به آن‌ها درس می‌دادم و امتحان می‌گرفتم.

در دوران جوانی و میانسالی بسیار به شنا علاقه‌مند بودم و مرتب در آب بودم، شنا می‌کردم، تعلیم می‌دادم، شاید به بیش از دو-سه هزار دانش‌آموز، شناهای گوناگون را آموخته باشم. علاوه بر شنا به فوتبال و والیبال نیز بسیار علاقه‌مند بودم.

نگاهی به وضعیت تربیت‌بدنی در مدارس

اگر بخواهیم این موضوع را اصولی بررسی کنیم ورزش در مملکت یعنی آموزشگاه‌ها، پایه و اساس تعلیم و تربیت سال‌های ابتدایی است. داشت آموز قبل از ورود به مقطع ابتدایی، یعنی در دوره پیش‌دبستانی و قبل از آن، باید ورزش را شروع کند و بهترین مربیان را داشته باشد که متأسفانه، ما این را در مدارس مان نداریم.

وقتی که من متصدی تربیت‌بدنی آموزشگاه‌ها بودم این کار را شروع کردم و پایه معلم ورزش را در کلاس‌های ابتدایی گذاشتم، زیرا عقیده من بر این بود که ورزش باید از مقطع ابتدایی شروع شود و اگر داشت آموز از کلاس اول تا پنجم ابتدایی چهار سنتون بدنش ساخته نشود، او دیگر نمی‌تواند در راهنمایی و دبیرستان موفق شود. اگر دقت کرده باشد در کشورهایی نظریه چین و روسیه بیشتر قهرمانان دانشجویان هستند و علت آن نیز این است که از ابتدای پایه و اساسشان درست بنا شده و حالا به این موقوفیت دست یافته‌اند.

ما در هر مقطعی مشکلات عدیدهای داریم. همواره عقیده من بر این است که تمام امکانات ورزشی سازمان تربیت‌بدنی باید در اختیار آموزش‌پرورش باشند، آموزش‌پرورش در بخش تربیت‌بدنی غنی نیست و سهم کمی دارد. حتی در خود آموزش‌پرورش هم اگر بتوانیم معلمان ورزش را از نظر مالی حمایت کنیم آن‌ها می‌توانند در محیطی که دارند، بهترین قهرمان‌های تیم ملی را بسازند. متأسفانه، از نظر مالی وضع معلمان ورزش ما خوب نیست، دغدغه دارند و ناراحت هستند، اول باید آرامش را در معلم ورزش به وجود آورد تا او بتواند داشت آموز را بسازد. در درجه اول، حرف اول رامسائل مالی می‌زند و اگر کسی آرامش مالی نداشته باشد، نمی‌تواند راحت باشد، به جز عده محدودی که عاشق هستند و این کار را انجام می‌دهند. یک معلم باید بتواند از نظر مالی در مرحله‌ای قرار بگیرد که خودش را اداره کند و بعد بتواند به کارش ادامه دهد.

ایجاد امکانات ورزشی

۷۰ درصد موقوفیت در ورزش به فراهم بودن امکانات مناسب ورزشی بستگی دارد. در یک کلاس درس، معلم تنها به یک تابلو برای نوشتن و محیطی آرام و جایی مناسب برای

انتخاب به عنوان رئیس تربیت‌بدنی

در سال ۱۳۵۷ به عنوان رئیس تربیت‌بدنی منطقه ۱۳ با حفظ سمت دبیری ابلغ گرفتم، بحمدالله در آن ناحیه هم موفق بودم. تکمیل سالن‌های ورزش و ایجاد زمین فوتبال و چمن و احداث سالن‌های بسکتبال، والیبال، ژیمناستیک، کشتی و راهاندازی باشگاه‌های ورزشی برای ایام فراغت دانش‌آموزان از جمله فعالیت‌هایم در آن دوران بود.

مدیر کل تربیت‌بدنی آموزشگاه‌های کل کشور

در زمان وزارت شهید دکتر باهنر، به عنوان مدیر کل تربیت‌بدنی آموزشگاه‌های کل کشور انتخاب شدم. که واقعاً در آن زمان با مشکلات فراوانی روبرو بودم که به خواست خداوند متعال مشکلات یکی پس از دیگری برطرف شد.

ریاست فدراسیون نجات غریق و موقوفیت‌های دیگر

هم‌زمان با مدیر کلی تربیت‌بدنی آموزشگاه‌های کل کشور، ریاست فدراسیون نجات‌غریق را عهده‌دار بودم. پس از بازنشستگی از آموزش‌پرورش، کار فدراسیون نجات‌غریق را حرفه‌ای تر ادامه دادم، به عنوان رئیس، نایب‌رئیس، دبیر، ریاست کمیته آموزش در دوره دانشسرای عالی با داشتن مربیان بسیار قوی و چهار اردوی تابستانی در اردوگاه شهید باهنر (منظريه) به راحتی توانستم کارت درجه دو و درجه یک نجات‌غریق و سپس کارت‌های بین‌المللی دریابی و استخاری را بگیرم. با حضور در کلاس نجات‌غریق دانشگاه وارویک انگلستان موفق به اخذ کارت و گواهینامه شدم و توانستم بنابراین پیشنهاد مربی کلاس درجه ۳ انگلیسی‌ها را اداره کنم. در زمان تصدی ریاست کمیته آموزش فدراسیون قرار شد تا به پیشنهاد فدراسیون جهانی نجات‌غریق، یک دوره کلاس نجات بین‌المللی برای کشورهای عربی برگزار شود که این جانب به عنوان سرپرست گروه اعزامی انتخاب شدم. کلاس در شهر لاذقیه (لاتاکیا)، کنار دریای مدیترانه، و با استقبال بی‌نظیری برگزار شد. بحمدالله با موقوفیت کامل دوره به پایان رسید، و از تمام کشورهای عربی در کلاس شرکت کرده بودند.

داخلی بدن، عروق، چشم، گوش، حلق و بینی را بیان می‌کند تا نقش و عملکرد هریک از آن را در انجام ورزش مشخص کند، اما ورزش یعنی رشته‌ای بهخصوص که شما مدنظر دارید.

توانایی معلمان تربیت‌بدنی مدارس

خطاوم هست، یکبار شهید دکتر باهنر به من گفتند که آقای جهانبخش سعی کن افرادی را برای تربیت‌بدنی انتخاب کنی که متعهد باشند. آن موقع من معلمان ورزش را به صورت حق التدریس استخدام می‌کردم و به مدارس می‌فرستادم و آنها پس از چند سال کار کردن استخدام رسمی می‌شدند. به ایشان گفتم: «اگر اجازه بدھید، افرادی را انتخاب کنیم که هم متعهد و هم متخصص باشند.» در رشتہ تربیت‌بدنی تعهد تنها کافی نیست. و باید متعهد و متخصص بود. برای معلم ورزش و متخصص شدن باید سالیان زیادی کار کرد و متخصص در ورزش چیزی نیست که با چند شب مطالعه و تمرین حاصل شود. بلکه ورزیده شدن و کار پیوسته می‌خواهد. هم‌اکنون خوشبختانه ما دکترهای جوان داریم که هم ورزشکار هستند و هم علم ورزش می‌دانند، و اهل قلم و کتاب هستند و بیش تر معلمان ورزش تقریباً تخصص این کار را دارند و گرنه نمی‌توانند کلاس را اداره کنند. بچه باید شوت کردن یاد بگیرد، وقتی دبیر ورزش خودش بلد نیست چه گونه می‌تواند یاد بدهد!

تأثیر ورزش مدارس در ایجاد علاقه‌مندی در دانش‌آموزان در جهت روی آوردن به رشته‌ای ورزشی به طور حرلفای پیش از همه، یک معلم ورزش باید اطلاعاتش به روز باشد و از اوضاع و احوال ورزش مملکت و ورزش دنیا آگاه باشد و بعد از آن اوضاع و احوال کلاس خودش را بداند و باید در بچه‌ها

آموزش دادن نیازمند است. اما معلم ورزش اگر فضا و امکانات ورزشی نداشته باشد، امکان فعالیت وجود ندارد. زمینی برای والیبال و فوتبال و اگر این امکانات به طور هم‌زمان وجود ندارد، دست کم سالن یا فضایی چندمنظوره وجود داشته باشد. ماهی باید در آب زندگی کند و مطمئناً برای ماهی زندگی در دریا بهتر از زندگی در رودخانه خواهد بود.

در بیش‌تر مدارس ابتدایی و بعضی مدارس غیرانتفاعی، فضایی برای جنب و جوش وجود ندارد تا در زنگ تفریح به راحتی بتوانند فعالیت کنند. هر چه امکانات داشته باشیم دست و بالمان بازتر است و بهتر می‌توانیم فعالیت کنیم.

حایگاه کنونی ورزش در نظام آموزش و پرورش

ورزش در نظام کنونی آموزش و پرورش جایگاه جالبی ندارد. در بررسی کلی اساس ورزش هر مملکتی آموزش و پرورش است.

رؤسای مختلفی و مدیران کلی که در رأس سازمان تربیت‌بدنی و تربیت‌بدنی آموزشگاه‌ها قرار گرفتند، هر کدام الگو و برنامه‌ای داشتند. من معتقدم، اشخاص با رفتن نباید برنامه‌هایشان را خراب کنند یا از بین ببرند. اگر برنامه‌ای خوب وجود داشته باشد، باید ادامه یابد. کارهای مثبت تقویت و کارهای بد متوقف شود. کسی که رئیس سازمان تربیت‌بدنی می‌شود، باید به همه جنبه‌های ورزش آگاه باشد. کارهای فنی، مدیریتی و ساختاری را بداند و اگر کسی در رأس سازمانی قرار بگیرد و اطلاعاتی نداشته باشد، خرابش می‌کند.

چرا سهم ورزشکاران ما در مسابقات جهانی باید تنها یکی دو مدال باشد. به نظر می‌رسد که علت آن ضعف در ورزش است. ضعف ورزش ما در آموزشگاه‌های ما است. اگر آموزش و پرورش ما درست شود، ورزش مملکت درست خواهد شد.

ارتباط سازمان تربیت‌بدنی و آموزش و پرورش

این ارتباط به دو رئیس این سازمان‌ها بستگی دارد. این دو باید در کنار هم بایستند، یعنی بهتر است که با هم همکاری داشته باشند. امکاناتی که سازمان تربیت‌بدنی از آن برخوردار است، آموزش و پرورش ندارد. اگر آن امکانات در اختیار سازمان دانش آموزی قرار بگیرد، خیلی خوب استقبال می‌شود.

ورزش و تربیت‌بدنی چه تفاوت‌هایی با هم دارند

تربیت‌بدنی شامل بسیاری از ورزش‌ها و اصول آن است، اما ورزش رشته‌ای تخصصی و قابل بیان و پیگیری است. تربیت‌بدنی فیزیولوژی بدن و تأثیر ورزش بر دستگاه‌های

ضعف ورزش ما در
آموزشگاه‌های ما است، اگر
آموزش و پرورش ما درست
شود، ورزش مملکت
درست خواهد شد

داریم. معلم ورزش ما باید هم به فوتبال، والبیال، بسکتبال و... تسلط داشت باشد. در وضعیت فعلی آموزش و پرورش، اگر می‌بینید دانش‌آموزی استعدادش گل می‌کند و به جایی می‌رسد، ۸۵ درصد به توانایی و پیگیری خودش بر می‌گردد و تنها ۱۵ درصد معلم کمکش می‌کند، تا در آن رشته پیشرفت کند. اما با فراهم‌سازی نکاتی که من بیان کردم، معلم ۹۰ درصد در استعدادیابی و شکوفاسازی بچه‌ها نقش خواهد داشت.

استعداد ذاتی یا تربیت ورزشی در مدارس

هم‌اکنون در بیش‌تر محلات در شهرهای مختلف ایران می‌بینیم که گروهی از بچه‌ها به دنبال یک توب پلاستیکی می‌دوند. این‌ها استعداد ذاتی دارند و به وسیله یک رابطه باشگاهی را پیدا می‌کنند و می‌روند در آن باشگاه موفق می‌شوند. چه بسا ما بهترین بازیکنان را داریم که گمنام‌اند و کسی را هم ندارند که این‌ها را به جایی برساند، چون هدایت ورزش در کشور روال درستی ندارد. اگر واقعاً این‌ها جا و مکان درستی داشته باشند و از کودکی هدایت شوند، موقفیت‌های بیش‌تری به دست خواهند آورد. برای ورزش در کشور ما هدایت و سازمان‌دهی درستی وجود ندارد و حتی در آموزش و پرورش، نقشه‌ای نداریم که بگوییم که طبق این نقشه می‌خواهیم ورزش را در آموزش و پرورش هدایت کنیم.

لزوم وجود نقشه راه در ورزش

در ابتدای انقلاب زمزمه بر این بود که در صورت ایجاد وزارت ورزش، کارها تفکیک می‌شد و سازمان ورزش برنامه‌ای جداگانه داشت. در سازمان ورزش شرح برنامه‌ای بود و اساسنامه‌ای داشتند و شرح وظیفه داشتند که چه کار کنند، که روال انجام این کار گاهی تند شد و گاهی کند شد و عملی نشد. اما در آموزشگاه‌ها چون همه کارها براساس حساب و کتاب بود، تمام فدراسیون‌ها را معلمان ورزش می‌چرخاندند، هم‌اکنون نیز اگر در برخی از فدراسیون‌ها

استعدادیابی کند. تنها در اختیار گذاشتن وسایل ورزشی برای دانش‌آموز کافی نیست ابتدا باید به کارهای مقدماتی پرداخت و در دو سه هفته با نرم‌سازی‌های مختلف وضعیت جسمانی دانش‌آموزان را آماده کرد و بعد در رشته‌های مختلف آن‌ها را ارزشیابی کرد، بچه‌ای که استعداد فوتبال ندارد یا اصلاً دوست ندارد و می‌خواهد والیبالیستی خوب باشد، باید هدایت شود. همان‌طور که دانش‌آموزی که دوست دارد تنبیس روی میز، بسکتبال یا شنا بازی کند، بایستی به سمت رشته دلخواهش هدایت شود. این استعدادها باید در مدارس کشف شوند و هدایت شوند. مدارس

در یک زنگ ورزش باید دو یا سه دبیر ورزش داشته باشند. وقتی استعدادیابی شد، دبیری که تخصصش در بسکتبال است، به این رشته می‌پردازد و این مسئله در خصوص فوتبال، والبیال و سایر ورزش‌های نیز صدق می‌کند.

اگر در مدرسه‌ای این‌چنین شود، بچه‌ها به سرعت به نیم ملی می‌رسند. زیرا استعداد آن‌ها را شناسایی کرده‌ایم و امکانات لازم و مربی متخصص را در اختیار او قرار داده‌ایم و او را راهنمایی می‌کنیم، برنامهٔ تغذیه مناسب به او می‌دهیم. معلم ورزش خوب بایستی اطلاعات روان‌شناسی و روان‌کاوی هم داشته باشد و از چشم‌های بچه بفهمد که به او چه گذشته است. وقتی چنین امکاناتی داشته باشیم، دیگر تیم ملی حرف اول را خواهد زد.

البته این توانایی در آموزش و پرورش ما خیلی کم وجود دارد. ما یک معلم ورزش برای ۳۵ نفر دانش‌آموز یک کلاس

من به دنبال عشقم یعنی ورزش
رفتم و پشیمان هم نیستم و
بسیار خوشحال هستم و اگر
صد بار دیگر به این دنیا بیایم
باز هم معلم ورزش
می‌شوم

هستم و ۱۰ سال در فدراسیون نجات غریق بودم، پس حتماً عاشق بودم که به سراغ این کار رفته‌ام.

سایر علاوه‌مندی‌ها

اهل موسیقی هستم. پیش استاد اسدالله ملک موسیقی یاد گرفتم و هم‌اکنون هنرجویان متعددی نزد من نواختن ویلن را می‌آموزند.
باید اعتراف کنم که دو چیز من را زنده نگاه داشته است یکی ورزش بهویژه در آب و دیگری موسیقی.

حرکتی است به خاطر ورود معلمان ورزش در آن‌هاست. پس باید وزارت ورزش وجود داشته باشد و این وزارت نقشه‌ای راهبردی داشته باشد و طبق آن ورزش را ساماندهی و هدایت کرد. هر کاری باید برنامه‌ریزی مدونی و اساسنامه داشته باشد، شرح وظیفه‌ای باشد و ممکن است که شرح وظیفه‌ای برای معلم ورزش بنویسند، اما معلم ورزشی که قالب‌شده است، چه‌گونه می‌تواند بار به این سندگانی را بردارد. در وهله نخست باید معلم ورزش به خوبی انتخاب و تأمین شود و امکانات خوب هم در اختیارش قرار گیرد، آن موقع نتیجه خواهد گرفت.

عامل موفقیت‌ها

نخست، توکل به خدا، صافی و خلوص نیت و دوم، پشتکار و جدیت. من به دنبال عشقم یعنی ورزش رفتم و پشیمان هم نیستم و بسیار خوشحال هستم و اگر صد بار دیگر به این دنیا بیایم باز هم معلم می‌شوم.

باور کردن توانایی‌ها و تأثیر آن بر موفقیت‌ها

سلامت جسمی من تأثیر بسیاری در موفقیت من داشت. چهار سال معلمی در روستا و پیمودن مسافت روزانه ۲۰ کیلومتر با دوچرخه، بدنسازی خوب، علاقه به شنا از کودکی از عوامل دیگری بودند که در موفقیت من تأثیر داشتند. باید اذعان کنم، اگر امکاناتی که در تهران است در شهرستان‌ها هم وجود داشت، شاید بسیاری از ورزشکاران شهرستانی قهرمان جهان هم می‌شدند.

هم‌اکنون در برخی مدارس ابتدایی اصلاً معلم ورزش وجود ندارد. وقتی معلم ورزش وجود ندارد، چه برنامه‌ای می‌تواند داشته باشد؟! معلم ادبیات، تعلیمات دینی و... می‌رود ورزش درس می‌دهد، ورزش دنیای دیگری دارد و ما خودمان کم می‌آوردیم.

اگر من می‌خواستم که بروم سر کلاسی درس بدهم، یک هفته مطالعه می‌کرم و با مطالعه کتاب‌های خارجی سر کلاس می‌رفتم، سرفصل‌های برنامه ورزش در مدارس هر سال به مدارس ابلاغ می‌شود که شامل مجموعه‌ای مسائل بدنی، آمادگی جسمانی، تعدادی شورا و مسابقات داخلی و خارجی است. ولی این‌ها کامل انجام نمی‌شود. یعنی به‌طور کامل خیلی از دیبرستان‌ها هستند که شاید یک تیم هم به خارج از منطقه خودشان اعزام نکنند.

پیام آخر

نام نیکو گر بماند ز آدمی
به که از او ماند سرای زرنگار
گر به دولت برسی، مست نگردی مردی
گر به محنت برسی، سست نگردی مردی
مردی نبود فتاده را پای زدن
گر دست فتاده را بگیری مردی
این جوان‌ها به گردن ما حق دارند، اگر کاری برای آن‌ها نکنیم در مقابل خدایی باید پاسخ گو باشیم که این شب و روز را آفرید و ما را از نیستی به هستی و از هستی به نیستی می‌برد. از هرگونه کاری برای این جوان‌ها نباید غافل شد.
این جوان‌ها مال این آب و خاک و سرزمین هستند.
اگر لقمه‌ای نان امروز می‌خوریم، دعای خیر پدر و مادر است که پشت سر ما بوده است. حتی اگر در بدترین اوضاع مالی قرار گرفتید، به حرفشان گوش دهید، لحظات آنی زودگذر را در دست نگیرید، بگذارید لذت معنوی ببرید. اگر به حرف بزرگ‌تر و پدر و مادرتان گوش دهید، به همه چیز می‌رسید.

اگر به گذشته برمی‌گشتبید، باز هم معلم

ورزش می‌شدید

همان‌طور که گفتم من در دانشسرای عالی و در رشته تجربی قبول شدم و اگر در همان رشته ادامه می‌دادم، هم‌اکنون باید لیسانس شیمی داشتم، اما به قدری عاشق ورزش بودم که رشته تحصیلی‌ام را رها کرم و به سراغ تربیت‌بدنی رفتم و ۵۰ دفعه دیگر هم کنکور بدهم به سراغ تربیت‌بدنی خواهم رفت. واقعاً از این کار لذت می‌بردم.

بزرگ‌ترین آرزوی ورزشی من

این است که جوان‌های بالستعداد‌ما، که هیچ چیزی از خارجی‌ها کم ندارند و بلکه سرتاسر هستند، از امکانات ورزشی مناسب برخوردار باشند و به سمت ورزش دلخواهشان هدایت شوند. من وقتی جوانی را در حال ورزش می‌بینم، لذت می‌برم. من از ۷۵ سال سنی که دارم، ۵۴ سالش را معلم ورزش و ۲۴ سال در آموزش و پرورش بودم و ۲۹ سال در این دیبرستان